

Discussiememo

Onderwerp	: Bespreking regionaal Meerjarenprogramma	
Aanleiding	: Voorstel Drechtstedenbestuur en Drechtstraad om te komen tot een regionaal meerjarenprogramma 2014 - 2018	
Datum	: 15-10-2014	
Doel	: Memo als onderlegger voor raadsdiscussie en indienen van een zienswijze door de gemeenteraad	
Portefeuillehouder	: P.J. Verheij (078) 770 3963	p.verheij@alblasserdam.nl
Primaathouder	: Sonja van der Stel (078) 770 3963	s.vander.stel@alblasserdam.nl

1. Wat is de aanleiding?

Net voor de zomerperiode 2014 is het raadsprogramma Drechtsteden 2014-2018 besproken. Het programma is voorbereid door een ad hoc commissie uit de Drechtstraad en is het eerste raadsprogramma van de Drechtsteden. In het document stelt de Drechtstraad de kaders voor het regionaal Meerjarenprogramma (rMJP) voor de bestuursperiode 2014-2018. De Drechtstraad heeft het Drechtstedenbestuur op 1 juli 2014 opdracht gegeven om een uitvoeringsprogramma op te stellen waarbij inzicht wordt gegeven in de concrete activiteiten op basis van de geformuleerde ambities en de financiële consequenties hiervan. Het raadsprogramma en het uitvoeringsprogramma vormen samen het regionaal Meerjarenprogramma. De totstandkoming van het regionaal Meerjarenprogramma vindt voor het eerst op deze manier plaats. De Drechtstraad heeft de kaders geformuleerd voor een uitvoeringsprogramma, als opdracht aan het Drechtstedenbestuur.

2. Wat willen we bereiken?

De Drechtstraad stelt het regionaal Meerjarenprogramma vast. De vaststelling is voorzien in de Drechtstraad van 3 februari 2015 tegelijk met de actualisatie van de begroting 2015 van de gemeenschappelijke regeling. De gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld om het debat te voeren over het regionale programma en zienswijzen in te dienen voor december 2014 zodat deze in de carrousel van 13 januari 2015 gebundeld kunnen worden besproken. De zienswijzen die voortkomen uit de lokale besprekingen, worden zo betrokken bij de definitieve besluitvorming in de Drechtstraad.

Via deze discussie in het college wordt tevens de bespreking in de raad(scommissie) van het regionaal Meerjarenprogramma voorbereid en wordt aan de gemeenteraad gevraagd om een lokale zienswijze in te dienen.

In de carrousel tijdens de Drechtstedendinsdag van 2 september 2014 heeft de Drechtstraad aan het Drechtstedenbestuur de opdracht meegegeven om het regionaal Meerjarenprogramma aan te scherpen en een nadere concretisering van de activiteiten en te bereiken resultaten toe te voegen. Dit heeft geresulteerd in de toevoeging van programmabladen waarin per programma, thema en soms subthema de doelstellingen staan beschreven (wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat is daarvoor nodig).

Regionale bespreking van het rMJP in Carrousel Integraal

Tijdens de Drechtstedendinsdag van 7 oktober 2014 is het regionaal Meerjarenprogramma opnieuw geagendeerd voor bespreking in de raadscarrousel. Een meerderheid van de fracties heeft hierop ingestemd met het vrijgeven van de stukken voor bespreking in de gemeenteraden. Door het Drechtstedenbestuur is aangegeven dat het rMJP een regionale agenda is met stevige ambities die door het bestuur moeten worden waargemaakt. Het Drechtstedenbestuur realiseert zich dat aan de gestelde ambities een behoorlijke financiële investering is verbonden.

In de carrousel van de Drechttraad zijn van diverse kanten zorgen geuit over de financiële gevolgen van dit programma voor de Drechtstedengemeenten. Daarom zet het Drechtstedenbestuur in op fasering van twee financieel omvangrijke onderdelen van het uitvoeringsprogramma. Ten eerste kan de inning van het voor 2015 eenmalige bedrag van € 1 miljoen ten behoeve van het investeringsfonds spreiden over de jaren 2015 en 2016. Ten tweede kunnen de activiteiten met betrekking tot het programma Arbeidsmarkt worden gefaseerd. Concreet betekent dit in 2015 € 150.000 minder en in de drie daarop volgende jaren € 50.000 meer. In 2015 betekent dit € 575.000 en in de volgende jaren € 775.000. Het Drechtstedenbestuur verneemt graag de meningen van de gemeenteraden via de zienswijze over dit voorstel.

3. Relatie tussen het regionaal Meerjarenprogramma en de Samenlevingsagenda Alblasserdam

Het regionaal Meerjarenprogramma van de Drechtsteden zet in op een krachtige regio waarin een sterke economie als motor en vliegwiel wordt gezien voor de regionale fysieke en sociale opgaven. Hiermee wordt doorgepakt op de weg die de Drechttraad en het Drechtstedenbestuur in de vorige periode hebben ingezet. De economische kracht is de basis voor een sterke, aantrekkelijke en sociaal krachtige regio. Het regionale programma is opgebouwd langs drie pijlers en negen speerpunten: 1) versterken van economische kracht op duurzame wijze, 2) aantrekkelijker maken van ons gebied en 3) ondersteuning en (zelf)redzaamheid van onze inwoners.

Voor het behalen van de gestelde doelen is samenwerking op verschillende schaalniveaus en coalities noodzakelijk, zoals met Zuidwestelijke Delta, de Zuidvleugel (stedelijk netwerk van Zuid-Holland) en andere regio's.

Het Drechtstedenbestuur geeft inzicht in de zaken die verder in het netwerk worden uitgevoerd en die niet vallen onder verantwoordelijkheid van het Drechtstedenbestuur, maar die in 'meervoudig lokale samenwerking' tussen de gemeenten worden uitgevoerd. Dit geeft tegelijkertijd aan hoe nauw de gemeenschappelijke regeling, de gemeenten, en andere partners aan elkaar verbonden zijn.

De Alblasserdamse Samenlevingsagenda 'Samen Doen' is voortgekomen uit het coalitieakkoord en in juli 2014 door de gemeenteraad besproken. De gemeentelijke verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in de volgende vijf programma's:

1. Samenleven in Alblasserdam
2. Actief in Alblasserdam
3. (Be)leef in Alblasserdam
4. Besturen in Alblasserdam
5. Solide financieel beleid

De Samenlevingsagenda is een dynamisch document en vraagt gedurende de gehele collegeperiode op verschillende onderwerpen verdere uitwerking. In de begroting 2015 is de samenlevingsagenda voor het jaar 2015 verder uitgewerkt. De kernthema's uit de Samenlevingsagenda zijn in de begroting uitgewerkt in 14 gewenste maatschappelijke effecten die de gemeente samen met maatschappelijke partners nastreeft. Er is per gewenst maatschappelijk

effect verder uitgewerkt hoe de resultaten kunnen worden gemeten (effect-indicatoren), welke prestaties van de gemeente verwacht mogen worden en welke afspraken met partners zijn of worden gemaakt en welke activiteiten worden verricht in 2015.

Alblasserdam heeft in de Samenlevingsagenda een aantal kernthema's beschreven die deels lokaal van aard zijn en deels zeer nauw samenhangen en/of aansluiten bij de regionale opgaven uit het regionaal Meerjarenprogramma.

Lokale kernthema's

Een van de voornaamste opgave van de gemeente in het fysieke domein in de komende jaren is de integrale centrumontwikkeling. Het gaat om het beschikbaar houden van voorzieningen én om het tot stand brengen van nieuwe en gewenste ontwikkelingen, voornamelijk in en rond het centrum. Deze ontwikkeling moet nadrukkelijk tot stand komen in samenwerking en samenspraak met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Visievorming op deze veelzijdige ontwikkeling is een iteratief en interactief proces.

Relatie met regionale kernthema's

Een omvangrijk kernthema voor Alblasserdam én tegelijkertijd voor de gehele Drechtsteden is het sociale domein en de decentralisaties. Nieuwe verantwoordelijkheden gaan over naar de gemeenten in Nederland. In het regionaal Meerjarenprogramma zijn daarom diverse thema's opgenomen zoals uitvoeren van de transitie aan de onderkant van de arbeidsmarkt, uitvoering geven aan de transitie AWBZ/Wmo en jeugd (o.m. regionaal werkbedrijf, vrijwilligerswerk, kennisuitwisseling sociale participatie en dagbesteding, uitvoering concept één gezin - één plan, mantelzorg en professionele zorg). Ook de Sociale Dienst Drechtsteden heeft hierin een grote taak.

Door onderwerpen slim met elkaar te combineren, hoopt de gemeente dat er nieuwe mogelijkheden ontstaan in en voor de Alblasserdamse samenleving. De schaal van Alblasserdam maakt dat het college goede kansen ziet om, met de bezuinigingsopgave vanuit de decentralisaties, die zorg te leveren die de samenleving nodig heeft.

Het regionaal Meerjarenprogramma zet sterk in op de een sterke en duurzame economie, onder meer via lobby en innovatie. Ook de aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven blijft een regionaal speerpunt dat prima aansluit bij het lokale streven naar een goede verbinding tussen onderwijs en ondernemers: benodigde vakmensen moeten in onze regio te vinden zijn voor werkgevers en werknemers kunnen een baan in de regio vinden. Dit geldt wat Alblasserdam betreft zowel voor het primair als het voortgezet onderwijs. Alblasserdam zet tevens in op het regionaal arbeidsmarktprogramma en het faciliteren van ondernemerschap op lokaal niveau.

Op duurzaamheid wordt zowel door de regio als door de gemeente ingezet. De gemeente wil de komende jaren een sprong vooruit maken op het gebied van duurzaamheid. Het vervullen van een voorbeeldfunctie, het stimuleren van initiatieven en het tonen van betrokkenheid door middel van een concreet programma staan daarbij centraal. Regionaal wordt ingezet op de balans tussen mens, milieu en economie en wordt langs vier lijnen ingezet: verduurzamen van de economie samen met het bedrijfsleven, stimuleren van energiezuinig wonen, verduurzamen van verkeer en transport, verbeteren van de luchtkwaliteit en de inzet duurzaamheid binnen gemeentelijke organisaties. In Alblasserdam wordt in 2015 prioriteit gegeven aan het opstellen van een actieplan luchtkwaliteit en de uitvoering hiervan, naast de aansluiting op het regionale luchtkwaliteits-programma.

Relatie met overige thema's

De Drechtsteden hebben al langer een gezamenlijke woningmarkt waarbij prestatieafspraken met corporaties zijn gemaakt en afspraken met het Rijk en provincie over verstedelijking en woonprogramma's. Essentieel daarin is het bieden van aantrekkelijke woningen op aantrekkelijke plekken. Veel daarin is een lokale opgave zoals het leefbaar houden van woonwijken. Ook de aantrekkelijkheid van de regio speelt daarbij een rol. Onderdeel van de aantrekkingskracht van onze regio zijn de toeristische trekkers zoals de Dordtse binnenstad, Kinderdijk en de Biesbosch. De

strategische ligging van Alblasserdam als toegangspoort naar Kinderdijk en Dordrecht willen wij beter benutten door Haven Zuid te laten ontwikkelen als centraal knooppunt voor verschillende toeristische activiteiten met een maat en schaal die past bij het karakter van Alblasserdam. Haven Zuid is goed verbonden met het centrum en maakt daar onderdeel van uit. Met Molenwaard worden verbindingen gelegd onder meer op het gebied van toerisme.

4. Wat mag het kosten?

De ambities uit het raadsprogramma zijn opgesteld door de Drechtraad. Het Drechtstedenbestuur heeft daar een uitvoeringsprogramma aan gekoppeld, dat niet is beperkt door de afgebakende taken in de vigerende gemeenschappelijke regeling Drechtsteden of door de primaire begroting 2015 van de GRD. In de primaire begroting voor 2015 is reeds een werkbudget opgenomen van € 750.000,-. Dit betekent een bijdrage van Alblasserdam van € 55.092,-

Voor het totale investeringsprogramma wordt een bedrag geraamd van € 1,43 miljoen structureel, dit is inclusief het tot en met 2014 door Dordrecht gefinancierde arbeidsmarktprogramma. Het arbeidsmarktprogramma dat in het uitvoeringsprogramma rMJP wordt voorgesteld, is breder van opzet dan het huidige programma. Nu is sprake van een echt regionaal arbeidsmarktprogramma, waardoor de kosten nu worden omgeslagen over alle gemeenten, via de reguliere verdeling.

Naast het structurele bedrag wordt een incidenteel bedrag genoemd van € 1,49 miljoen voor 2015. De grootste post daarin bestaat uit de wens in het economisch domein een soort financieringsfonds te hebben van € 1 miljoen ten behoeve van Innovation Quarter en eigen bijdrage voor Europese fondsen. In deze post vallen daarnaast ook een aantal onderzoeken in zowel het fysieke als het economische domein.

Er is geen bedrag opgenomen voor het sociale domein ten behoeve van de begroting van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden. Het gaat hier namelijk om activiteiten op het lokaal gemeenschappelijk niveau. Hiervan zijn de financiering en de verantwoordelijkheid niet belegd bij het Drechtstedenbestuur.

De totale investering in het uitvoeringsprogramma rMJP bedraagt € 2.898.750,- De dekking hiervan komt uit de algemene inwonerbijdrage voor Bureau Drechtsteden. In de primaire begroting is hiervoor nu een bedrag opgenomen van € 750.000,-. Dat betekent dat een extra bijdrage van de gemeenten wordt gevraagd van in totaal € 2.148.750,-.

Uit bijlage 5 van het Uitvoeringsprogramma wordt duidelijk welke bijdrage van Alblasserdam wordt verwacht:

- opgenomen in de primaire begroting GRD	€ 55.092
- nog te dekken	€ 157.838
- waarvan structureel	€ 47.379
- waarvan eenmalig	€ 110.459

De totale structurele bijdrage betreft hiermee: € 55.092 + € 47.379 = € 102.471
De eenmalige bijdrage voor 2015 betreft: € 110.459

6. Zienswijze door de gemeenteraad

In eerdere discussies in de regionale carrousel is aangegeven door onder meer de adhoc commissie van de Drechtraad dat het debat vooral zou moeten gaan over de balans tussen ambities en in te zetten middelen. De volgende discussiepunten kunnen hierbij in overweging worden genomen om te komen tot de zienswijze van de gemeenteraad:

- *inhoud:* Hoe kijkt de gemeenteraad aan tegen de ambities die in het raadsprogramma en het uitvoeringsprogramma zijn neergelegd? Wat zijn volgens de raad de consequenties voor Alblasserdam en hoe beoordeelt de raad de mate waarin deze ambities ondersteunend zijn

aan de Samenlevingsagenda 'Samen Doen'. Daarnaast verneemt het Drechtstedenbestuur graag of naar mening van de gemeenteraad de in het raadsprogramma vastgelegde ambities door middel van de activiteiten in het uitvoeringsprogramma daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd.

- *financiën**: Is de gemeenteraad bereid om voor de uitvoering van het regionaal Meerjarenprogramma meerjarig extra middelen te reserveren? Het Drechtstedenbestuur heeft naar aanleiding van de carrousel van de Drechttraad een voorstel gedaan om de inning van het voor 2015 eenmalige bedrag van € 1 miljoen te spreiden over de jaren 2015 en 2016. In de zienswijze zal hierop moeten worden ingegaan.

* de behandeling van de begroting 2015 van Alblasserdam staat gepland op 11 november 2014. Hierin is de bijdrage van Alblasserdam aan het rMJP reeds opgenomen. Het wordt daarom aan de gemeenteraad aanbevolen om tijdens de behandeling van de begroting in te gaan op de financiële consequenties van het regionaal Meerjarenprogramma.

7. Overzicht proces zienswijze rMJP Alblasserdam en regionale besluitvorming

18 november	Discussie in Commissie Bestuur over rMJP om te komen tot een zienswijze namens Alblasserdam
21 november	De zienswijze wordt ambtelijk voorbereid en toegevoegd aan het dossier in Ibabs
25 november	Besluitvorming door de gemeenteraad over de zienswijze rMJP. Na ondertekening kan de zienswijze worden verstuurd aan de Drechtsteden.
december 2014	Indiening zienswijzen door gemeenteraden in de Drechtsteden
13 januari 2015	Bespreking zienswijzen in Carrousel Integraal tijdens de Drechtstedendinsdag
3 februari 2015	(Voorlopige) datum voor vaststelling van het rMJP door de Drechttraad. Tevens actualisatie van de begroting 2015 van de gemeenschappelijke regeling.

Bij dit discussiememo horen de volgende bijlagen:

- Raadsprogramma Drechtsteden 2014 -2018
- Samen stad aan het water, Samen maritieme topregio. Uitvoeringsprogramma Drechtstedenbestuur 2014-2018 (2^e versie)